
NOTA RESUM

Nota resum de l'informe 4/2025, relatiu al sistema de beques i ajuts a la formació universitària

Barcelona, 30 d'abril de 2025

La Sindicatura de Comptes de Catalunya ha emès l'informe 4/2025, relatiu al sistema de beques i ajuts a la formació universitària.

L'informe, presentat per la síndica Anna Tarrach com a ponent, va ser aprovat pel Ple de la Sindicatura en la sessió del 25 de març del 2025.

El dret de les persones a accedir en igualtat de condicions a l'educació superior està recollit a la Constitució, a l'Estatut d'autonomia de Catalunya i a les lleis d'universitats. Per fer-lo possible, les administracions han d'establir sistemes de beques i d'ajuts.

L'abast de la fiscalització operativa inclou les anomenades beques de caràcter general (beques generals) i les beques Equitat, atorgades als estudiants de grau de centres propis de les universitats públiques presencials de Catalunya en el període del curs 2017-2018 al 2022-2023.

L'objectiu principal de la fiscalització és examinar aspectes d'eficiència i eficàcia i concloure sobre l'encaix del sistema de beques en l'estratègia de la Generalitat en aquest àmbit i en la realitat socioeconòmica de Catalunya; sobre els sistemes de difusió i gestió; sobre la cobertura del sistema i característiques de l'alumnat becat, i sobre l'accés, continuïtat i rendiment d'aquest alumnat.

El curs 2022-2023 van rebre una beca general 28.777 alumnes de grau de centres propis de les universitats públiques presencials, per un total de 84,42 M€, i 5.956 alumnes van rebre una beca Equitat i es van beneficiar d'una reducció en el preu de la matrícula.

Les conclusions més significatives del treball realitzat han estat les següents:

- Les beques generals i les beques Equitat tenen en els plans estratègics de subvencions del Departament de Recerca i Universitats uns objectius genèrics que no estan concretats i no tenen definits indicadors per mesurar-los.
- Els llindars de renda establerts fan que les beques no arribin a totes les llars catalanes en risc de pobresa i l'import atorgat no cobreix les necessitats econòmiques que suposa l'educació universitària.
- La informació que els departaments de la Generalitat, els centres docents i les universitats faciliten sobre beques per cursar estudis universitaris no és sistemàtica ni completa.

- El procediment de gestió establert a Catalunya, en què l'AGAUR centralitza la gestió i atorgament de les beques, garanteix l'estandardització de procediments i l'homogeneïtat de criteris.
- El sistema actual de gestió de les beques generals no permet que l'alumnat tingui confirmació de si rebrà una beca general, ni que en sàpiga la quantia abans de matricular-se. Tampoc permet que l'alumnat rebi la beca en uns terminis adequats per cobrir les seves necessitats.
- L'alumnat becat no tria el mateix tipus d'estudis que la resta d'alumnat, fet que pot estar relacionat amb la circumstància que l'alumnat becat hi accedeix amb notes més baixes. Tot i això, entre l'alumnat amb notes d'accés mitjanes i altes és rellevant la menor tria d'estudis d'enginyeria i arquitectura per part de l'alumnat becat amb relació al no becat.
- L'alumnat becat obté uns resultats similars o millors que els de la resta de l'alumnat en termes de continuïtat en l'estudi, rendiment acadèmic i taxes de titulació. Aquest resultat també es troba en els estudiants de nou accés, que no estan afectats pels requisits acadèmics.

Finalment, l'informe inclou 5 recomanacions referides a la definició d'una estratègia i una política pròpia de beques i ajuts a la formació universitària adaptada a la realitat socioeconòmica de Catalunya; a la implementació de mesures que redueixin els terminis de resolució i de pagament; a l'establiment d'un sistema perquè els sol·licitants de beca general siguin considerats automàticament sol·licitants de beca Equitat, i al disseny d'un portal d'informació sobre beques i ajuts per cursar estudis universitaris.

Aquesta nota resum té efectes merament informatius. L'informe es pot consultar a www.sindicatura.cat.
